

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
KHOA NGOẠI NGỮ**

**BÁO CÁO TỔNG KẾT
ĐỀ TÀI KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ CẤP ĐẠI HỌC**

**THIẾT KẾ CHƯƠNG TRÌNH PHÁT ÂM TIẾNG ANH CHO
SINH VIÊN DÂN TỘC THIỂU SỐ CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC
TRỰC THUỘC ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
Mã số: ĐH2011-09-02**

Chủ nhiệm đề tài: Nguyễn Thị Thu Hoài

THÁI NGUYÊN, NĂM 2012

MỤC LỤC

ĐẶT VẤN ĐỀ	5
Phần I SO SÁNH ÂM TIẾNG TÀY –THÁI VÀ ÂM TIẾNG VIỆT	10
1. Phụ âm đầu.....	10
2. Âm đệm (phụ âm đệm)	11
3. Nguyên âm giữa vần.....	11
Phụ âm và bán âm cuối.....	12
4. Bán nguyên âm cuối.....	12
5. Thanh điệu.....	13
Phần II	
PHÂN TÍCH CÂU HỎI ĐIỀU TRA VÀ CÁC DỮ LIỆU NGHIÊN CỨU	13
I. Phân tích câu hỏi điều tra âm tiếng Anh.....	13
1. Phân tích câu hỏi điều tra nguyên âm tiếng Anh	13
2. Phân tích câu hỏi điều tra âm phụ âm tiếng Anh.....	14
II. Phân tích kết quả các lỗi âm tiếng Anh qua thu âm.....	15
1. Nguyên âm:	15
2. Phụ âm:	16
3. Trọng âm trong từ và trong câu.....	16
4. Ngữ điệu.....	17
Kết luận chung	17
Phần III. THIẾT KẾ CHƯƠNG TRÌNH LUYỆN ÂM TIẾNG ANH.....	18
A. Nguyên âm	18
B. Phụ âm.....	87
KẾT LUẬN.....	191
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	193
CÁC PHỤ LỤC.....	195

THÔNG TIN KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

1. Thông tin chung:

- Tên đề tài: Thiết kế chương trình phát âm tiếng Anh cho sinh viên dân tộc thiểu số các trường đại học trực thuộc Đại học Thái Nguyên.

- Mã số: ĐH2011-09-02

- Chủ nhiệm: Nguyễn Thị Thu Hoài

- Cơ quan chủ trì: Khoa Ngoại Ngữ- Đại học Thái Nguyên

- Thời gian thực hiện: 24 tháng

2. Mục tiêu:

Thông qua đề tài nghiên cứu để tìm hiểu thực trạng khó khăn trong luyện phát âm tiếng Anh của sinh viên dân tộc thiểu số ở một số trường đại học của ĐH Thái Nguyên, từ đó xây dựng chương trình tự học luyện âm cho sinh viên phù hợp với đặc điểm người học và đặc điểm vùng miền nhằm nâng cao hiệu quả rèn luyện kỹ năng nói tiếng Anh qua việc học luyện âm.

3. Kết quả nghiên cứu:

- Nghiên cứu hiện trạng phát âm tiếng Anh của nhóm sinh viên dân tộc Tày, Nùng đang học tập tại một số trường của Đại học Thái Nguyên.

- Tổng hợp, phân tích các lỗi trong phát âm, trong khi nói tiếng Anh.

- Xây dựng chương trình luyện âm chi tiết cho người học

4. Sản phẩm:

- Hai bài báo nghiên cứu về luyện âm tiếng và phương pháp dạy âm tiếng Anh.

- Hướng dẫn một đề tài về lĩnh vực nghiên cứu lỗi phát âm tiếng Anh của sinh viên trong khoa Ngoại ngữ, đề tài khóa luận tốt nghiệp.

- Một giáo trình tham khảo cho sinh viên trong quá trình tự học luyện âm tiếng Anh.

5. Hiệu quả, khả năng áp dụng và phương thức chuyển giao kết quả nghiên cứu:

- Kết quả nghiên cứu này có khả năng vận dụng trong quá trình học tập tiếng Anh, tập trung vào luyện âm, nâng cao khả năng phát âm đúng, chuẩn nhằm đạt hiệu quả cao trong quá trình giao tiếp tiếng Anh với người nước ngoài.

- Kết quả này còn có thể áp dụng cho việc biên soạn các chương trình chuyên biệt cho sinh viên dân tộc.

Ngày tháng năm

Cơ quan chủ trì
(ký, họ và tên, đóng dấu)

Chủ nhiệm đề tài
(ký, họ và tên)

Nguyễn Thị Thu Hoài

INFORMATION ON RESEARCH RESULTS

1. General information:

Project title: Design English pronunciation curriculum for ethnic students of selected colleges, Thai Nguyen University

Code number: ĐH2011-09-02

Coordinator: Nguyen Thi Thu Hoai

Implementing institution: School of Foreign Languages, Thai Nguyen University

Duration: from 2011 to 2012

2. Objective(s):

- Finding the real situation, difficulties in English pronunciation practice of ethnic students of selected colleges, Thai Nguyen University.

- Designing self study plan of English pronunciation which is appropriate to students and regional characteristics in order to improve English speaking skill through pronunciation practice.

3. Research results:

- Study English pronunciation situation of ethnic students including **Tay, Nung** ethnic who are learning at some colleges of Thai Nguyen University.

- Synthesize, analyse pronunciation errors when speaking English.

- Planning pronunciation curriculum.

4. Products:

- Two papers are published in professional journals

- Supervise one pronunciation study about English errors of Bachelor of English student.

- One reference of English pronunciation for students in self learning.

5. Effects, transfer alternatives of reserach results andapplic ability:

- The study results can be applied in learning English pronunciation and the result also enhances pronounced ability and right pronunciation. It can help students gain higher outcomes in communicating with foreigners.

- The results might be used in designing specialized curricula for ethnic students.

Implementing institution

Coordinator

Nguyen Thi Thu Hoai

ĐẶT VẤN ĐỀ

Quá trình giao tiếp một ngôn ngữ có thành công hay không tùy thuộc tới rất nhiều nhân tố trong đó phát âm đúng, chuẩn như người bản ngữ giữ một vai trò quan trọng. Với mỗi một ngôn ngữ khác nhau thì yêu cầu cũng khác nhau. Trong tiếng Anh phát âm đúng âm của từ và các âm nguyên âm, phụ âm trong từ là khó khăn rất lớn với người học ngôn ngữ thứ hai hay ngôn ngữ nước ngoài. Vì vậy đã có rất nhiều nghiên cứu về phát âm tiếng Anh đúng để giúp người dạy và học đạt kết quả cao hơn trong quá trình giao tiếp. Một số nghiên cứu tập trung vào ảnh hưởng độ tuổi người học trong quá trình học phát âm tiếng Anh [12]. Thời gian định cư các quốc gia, vùng miền trong một nước cũng là một trong những nguyên nhân ảnh hưởng đến học phát âm [11]. Ảnh hưởng chính đó là ngôn ngữ mẹ đẻ (ngôn ngữ thứ nhất) tới học phát âm ngôn ngữ thứ 2.

Trong rất nhiều nghiên cứu đề cập độ tuổi xem như là nhân tố không thể thiếu được và cần thiết. Hầu hết các nghiên cứu của Moyer (1999) [14] và Piske Mackey & Flege (2001) [12] đã đưa ra các bằng chứng làm rõ quan điểm trên. Đa số người học bắt đầu học ngoại ngữ khi còn trẻ thì sẽ học dễ hơn và nhanh hơn nhiều so với đối tượng đã có tuổi. Tuy nhiên hầu hết các nghiên cứu chỉ lại tập chung vào cộng đồng người di cư. Qua đó đưa ra sự ảnh hưởng nhân tố tâm lí trong học ngôn ngữ thứ hai (Noort, Bosch, & Hugdahl, 2006). Một vài nghiên cứu khác chú ý tới những điểm khác nhau của đối tượng người học về khả năng âm vị học của ngôn ngữ thứ hai (Moye, 2004; Scovel, 1988) và các nhân tố này không đưa ra kết luận liên quan đến nghiên cứu về phát âm ngôn ngữ thứ hai.

Nghiên cứu gần đây tiến hành tập trung vào sự tiếp nhận văn hóa giữ vị trí quan trọng trong tiếp nhận ngôn ngữ thứ hai (Hamers, 1994; Toohey, 2001; He, 2006). Trong số các nghiên cứu này, có một số nhà nghiên cứu đề cập tới thái độ học tập đối với mục tiêu ngôn ngữ và mục tiêu của cộng đồng người học có thể ảnh hưởng đến khả năng tiếp thu ngôn ngữ (Hamers, 1994; Toohey, 2001) trong khi đó lại có ý kiến khác cho rằng thái độ người học không có ảnh hưởng gì. Theo Norton & Toohey (2001) cho rằng nhân tố xã hội có thể không ảnh hưởng tới tiếp nhận ngôn ngữ thứ hai nhưng các nhà nghiên cứu vẫn chưa chỉ ra các nhân tố cụ thể ảnh hưởng tới phát âm chính xác khi học ngoại ngữ và có các giải pháp hợp lý cho người học đặc biệt là sinh viên dân tộc thiểu số.

Hiện nay học ngoại ngữ đã và đang được coi trọng và đánh giá cao tầm quan trọng của ngoại ngữ trong học tập và công tác. Ngoại ngữ là phương tiện giúp cho người học, người lao động, các nhà nghiên cứu đáp ứng nhu cầu, mục đích cần thiết và khám phá nguồn tri thức vô tận của nhân loại. Ở Việt Nam tiếng Anh là ngoại ngữ được ưu tiên hàng đầu đưa vào chương trình giảng dạy ở bậc tiểu học. Tuy nhiên theo nghiên cứu của TS. Vũ Thị Phương Anh học sinh Việt Nam sau 10 năm học tiếng Anh mà vẫn không sử dụng được [18]. Nguyên nhân chủ yếu là do ***sự hiểu biết không đầy đủ về toàn bộ quá trình dạy và học, dẫn đến sự thiếu thống nhất về mục tiêu*** giữa các bên có liên quan, khiến cho các nỗ lực cải cách vừa trùng lặp, vừa thiếu hụt, lại vừa cản trở lẫn nhau. Bên cạnh những đánh giá chung về hiện trạng học ngoại ngữ, các nhà nghiên cứu đi tìm hiểu nguyên nhân cụ thể dẫn tới người học không thể sử dụng tiếng Anh theo mục đích bản thân cũng như đáp ứng nhu cầu của xã hội. Nghiên cứu chủ yếu tập trung vào phương pháp giảng dạy, so sánh phương pháp dạy học giao tiếp với phương pháp truyền thống thường dung khi dạy ngôn ngữ thứ hai. Cũng có một số nghiên cứu bàn tới động lực học tiếng Anh và ảnh hưởng của nó tới quá trình học ngoại ngữ. Trong những năm gần đây, nhiều nghiên cứu tập trung đến phương pháp dạy các kỹ năng cơ bản như nghe, nói đọc viết nhằm tìm ra giải pháp phù hợp nâng cao chất lượng học ngoại ngữ. Tuy nhiên về lĩnh vực phát âm tiếng Anh còn nhiều hạn chế. Các nhà nghiên cứu chưa tập chung chú ý tới đề tài này.

Nâng cao hiệu quả giảng dạy tiếng Anh đã và đang là vấn đề quan tâm của Bộ Giáo dục và đào tạo. Từ thập kỉ 80, Bộ giáo dục và đào tạo chọn tiếng Anh là một trong ba môn cơ bản của hệ thống giáo dục quốc dân từ bậc THPT trở lên. Đến nay chất lượng dạy và học môn ngoại ngữ - tiếng Anh vẫn còn hạn chế về chất lượng. Mặc dù trong những năm gần đây việc dạy và học tiếng Anh đã có những thay đổi tích cực tuy nhiên vẫn còn nhiều tồn tại dẫn đến tình trạng kém chất lượng. Một trong những nguyên nhân chính dẫn đến kết quả trên là do lựa chọn nội dung, chương trình chưa phù hợp với đối tượng người học; phương pháp giảng dạy truyền thống không mang tính hiệu quả tập trung vào luyện ngữ pháp, từ vựng dẫn đến thiếu sự phát triển đồng bộ bốn kỹ năng cơ bản: nghe, nói, đọc, viết; thiếu khâu kiểm tra, đánh giá chất lượng dạy và học cũng như phân loại người học theo trình độ. Từ những nguyên nhân trên đã ảnh hưởng mạnh mẽ tới chất lượng giảng dạy môn ngoại ngữ nói chung và tiếng Anh nói riêng.

Giảng dạy phát âm tiếng Anh là một trong những yếu tố cơ bản góp phần rèn luyện kỹ năng nói. Người học nói đúng âm, ngữ điệu, trôi chảy hay không phụ thuộc chủ yếu vào quá trình học phát âm và rèn luyện âm. Do vậy quá trình này cần được quan

tâm, chú trọng ngay từ khi mới bắt đầu học tiếng Anh. Dựa vào tình hình thực tế hiện nay, đa số sinh viên trong các trường ĐH thuộc ĐHTN đều gặp nhiều khó khăn trong khi thực hành nói tiếng Anh, đặc biệt họ thường mắc lỗi phát âm sai trong khi giao tiếp. Do đặc thù của ngôn ngữ tiếng Việt và tiếng Anh có nhiều điểm khác biệt trong khi phát âm đã là một trong những nguyên nhân chính dẫn đến khó khăn trên. Đối với sinh viên dân tộc thiểu số đang học tập tại các trường đại học trong tỉnh Thái Nguyên lại là một trở ngại lớn. Bản thân họ để nói chuẩn ngôn ngữ tiếng Việt còn trải qua cả quá trình và mất nhiều thời gian để thực hành, luyện tập những âm khó. Cho nên khi bắt đầu học thêm một ngôn ngữ nước ngoài các sinh viên này cần đầu tư nhiều thời gian hơn trong việc luyện âm và thực hành giao tiếp như người bản ngữ.

Đây là trở ngại lớn ảnh hưởng tới quá trình giao tiếp với giáo viên trực tiếp giảng dạy và khi giao tiếp với người nước ngoài. Một số sinh viên đã tự ý thức được việc luyện âm tiếng Anh nhằm nâng cao kỹ năng nói nhưng hiệu quả vẫn chưa cao do người học chưa tìm ra nguyên nhân và giải pháp phù hợp. Xuất phát từ tình hình thực tế dạy và học phát âm hiện nay của sinh viên tại ĐHTN, số lượng sinh viên là người dân tộc thiểu số chiếm 18% trong tổng số sinh viên của năm thứ nhất và thứ 2, đề tài tiến hành nghiên cứu xây dựng chương trình phát âm tiếng Anh nhằm nâng cao hiệu quả luyện phát âm cũng như góp phần nâng cao hiệu quả khả năng giao tiếp của sinh viên dân tộc thiểu số tại các trường đại học trong tỉnh Thái Nguyên. Đề tài chú trọng đến lựa chọn nội dung, thiết kế chương trình và phương pháp giảng dạy phù hợp với đối tượng người học.

Mục tiêu của đề tài

Căn cứ thực trạng phát âm của sinh viên tại ĐH Thái Nguyên; kết quả phân tích thực trạng, nguyên nhân dẫn đến phát âm không chuẩn của sinh viên mặc dù đã có một thời gian dài học tiếng Anh tại bậc THPT và PTTH.

- Thiết kế chương trình chi tiết, phù hợp với từng trình độ nhóm, đối tượng người học.
- Áp dụng phương pháp dạy học giao tiếp và lựa chọn phương pháp giảng dạy hiệu quả với đối tượng người học.
- Đưa ra những đề xuất góp phần nâng cao dạy và học phát âm cho giáo viên và sinh viên từ đó góp phần nâng cao chất lượng dạy học tiếng Anh ở khoa Ngoại Ngữ và các cơ sở giáo dục trong địa bàn tỉnh Thái Nguyên.

Đối tượng nghiên cứu

- Nghiên cứu lý luận về dạy phát âm tiếng Anh và những ảnh hưởng của tiếng Việt đến phát âm và luyện âm tiếng Anh. Những thuận lợi của âm trong tiếng Việt với việc học ngoại ngữ -Tiếng Anh. Tìm ra những khó khăn mà người học thường xuyên gặp khi học luyện phát âm tiếng Anh và khi giao tiếp bằng tiếng Anh.
- Thu thập, phân tích, tổng hợp các nghiên cứu trong nước và ngoài nước trước đây về luyện âm tiếng Anh.
- Điều tra khảo sát ban đầu nhằm đánh giá thực trạng của việc dạy và học phát âm hiện nay trong các trường đại học , đồng thời đánh trình độ của người học để lựa chọn phương pháp nghiên cứu hiệu quả.
- Thiết kế chương trình phát âm cho đối tượng sinh viên dân tộc thiểu số các trường ĐH thuộc ĐHTN . Đề xuất kế hoạch giảng dạy , học tập cho giáo viên và học sinh tại trường và quá trình tự học tập . Gợi ý áp dụng phương pháp dạy học phù hợp với đối tượng, phương tiện kỹ thuật hiện đại vào dạy phát âm tiếng Anh.

Phạm vi nghiên cứu

- Nghiên cứu được tiến hành tại một số trường đại học , Khoa trong ĐHTN như Khoa CNTT, ĐH Khoa học, ĐH Sư phạm và mở rộng mô hình tới toàn ĐHTN.
- Trong thời gian một năm đầu, đề tài tập trung nghiên cứu lý luận, thu thập kết quả điều tra thực trạng của vấn đề đưa ra trong đề tài về phát âm tiếng Anh của sinh viên dân tộc thiểu số để từ đó trong năm thứ 2 lựa chọn tài liệu xây dựng chương trình phát âm phù hợp với người học trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.